

คุณดำพระวรสาร 21 ประการ

★ บทเรียน CCP เพื่อการปลูกฝังคุณธรรมตามคุณค่าพระวรสาร
โดย ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลราชบุรี

จุดประสงค์

เมื่อจบบทเรียนแล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. มองเห็นความงามของสิ่งสร้างและทราบว่าโลกคือบ้านของเรา
2. มีจิตสำนึกในการเป็นผู้ปกป้องดูแลรักษาสิ่งสร้าง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ร่วมมือกับพระศาสนจักรในการเป็นผู้ดูแลรักษาสิ่งสร้างของพระเจ้า

กิจกรรม

สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ฉันประทับใจ

1. ให้ผู้เรียนเข้ากลุ่ม 2-3 คน พุดคุยกัน ถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่เคยไปแล้วรู้สึกประทับใจ โดยเล่าให้เพื่อนฟังว่า สถานที่ที่ประทับใจ ชื่ออะไร อยู่ที่ไหน ประทับใจอะไร ทำไมถึงประทับใจ
2. ขออาสาสมัครผู้เรียนสัก 2-3 คน ออกมาแบ่งปันประสบการณ์และความประทับใจในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ตนเคยไปให้เพื่อน ๆ ฟัง

วิเคราะห์ ผู้สอนสนทนากับผู้เรียน

1. ธรรมชาติที่เราเห็นนั้นใครเป็นผู้สร้างมา (พระเจ้า)
2. ธรรมชาติที่งดงามนั้นใครต้องเป็นคนดูแลรักษา (เราทุกคน)
3. ผู้เรียนจะช่วยดูแลรักษาธรรมชาติที่งดงามได้อย่างไร

สรุป ธรรมชาติที่เราเห็น สวยงามได้ เพราะเป็นสิ่งสร้างที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้นเพื่อเรา ซึ่งเราไม่สามารถสร้างขึ้นเองด้วยมือของเราได้ และหน้าที่ของเราคือต้องช่วยกันดูแลรักษาไว้

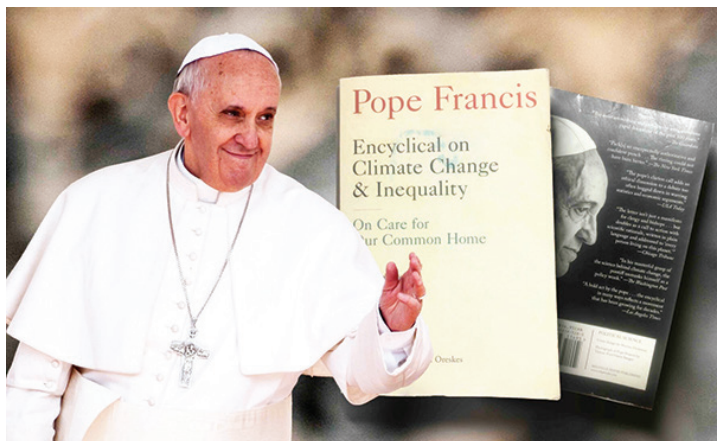
คำสอน

1. ปัจจุบันเราจะเห็นว่ามีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ภาวะโลกร้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งหมด ทำให้ฤดูกาลเปลี่ยนแปลงไปในฤดูร้อน หลายพื้นที่แห้งแล้ง ไม่มีน้ำดื่ม ไม่มีน้ำใช้ พิษผลเกิดความเสียหาย เมื่ออากาศร้อน แห้งแล้งมาก ก็ทำให้ไฟไหม้ป่าและคว้นพิษ เกิดฝุ่นละอองหรือ PM

ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวัน และไม่ได้ส่งผลร้ายเฉพาะมนุษย์เท่านั้น แต่ทั้งพืช สัตว์และทรัพยากรอื่น ๆ ก็ได้รับผลกระทบด้วย นี่คือนิเวศวิทยาแบบบูรณาการ เพราะความเสียหายที่ได้รับนั้น มากจนกระทั่งไม่สามารถรักษาหรือฟื้นฟูตนเองได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และความเสื่อมถอยอย่างรวดเร็ว ซึ่งสาเหตุของโลกร้อนนี้มาจากภาวะมลพิษที่สะสมอยู่ในอากาศ ทั้งควันจากท่อไอเสีย ควันจากโรงงานอุตสาหกรรม ก๊าซพิษจากขยะต่าง ๆ ทั้งที่ย่อยสลายได้และย่อยสลายไม่ได้ สารเคมีในการเกษตรและการทำอุตสาหกรรม ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในทุกวันและทุกที่ทั่วโลก ทำให้เราไม่สามารถสัมผัสถึงความงดงามของสิ่งสร้างของพระเจ้า มีกลุ่มคนจำนวนไม่น้อยที่เห็นถึงปัญหานี้ และออกมารณรงค์ให้ทุกคนได้ตระหนักรู้และร่วมมือกันดูแลรักษาโลกใบนี้ให้สวยงามและน่าอยู่ต่อไป

2. พระสันตะปาปาฟรังซิส ได้เชิญชวนให้ทุกคนได้มองดูสิ่งที่เกิดขึ้นในโลก ซึ่งเป็นบ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยทรงเรียกร้องให้เราองคูปัญหาสภาพภูมิอากาศในปัจจุบัน ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังส่งผลทั้งในด้านจริยธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเหนือกว่าทุกอย่างคือส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนที่ยากลำบากที่สุดและอ่อนแอที่สุด พระองค์ตรัสว่า สันตะสำนักตั้งใจว่าจะส่งเสริมให้โรงเรียนคาทอลิกและที่อื่น ๆ ได้มี

“การศึกษาเพื่อนิเวศวิทยาแบบบูรณาการ” เพื่อสนับสนุนให้มีการเรียนรู้เรื่องการพัฒนา และความยั่งยืน นอกจากนี้ยังส่งเสริมนโยบายทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่คำนึงและเคารพถึงสิ่งแวดล้อม ทรงกล่าวถึงความล่าช้าในการแก้ไขปัญหาสภาพโลกร้อนตามข้อตกลงปารีส และเรียกร้องให้มีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังเพื่อคนรุ่นถัดไปในอนาคต

“...เราควรถามตัวเราอย่างจริงจังว่ามีความมุ่งมั่นแก้ปัญหาโลกร้อนหรือไม่

...เรากำลังเผชิญความท้าทายของอารยธรรม

...วันนี้เยาวชนแสดงความอ่อนไหวต่อเหตุฉุกเฉิน

...เราต้องไม่โยนภาระและปัญหาที่ก่อโดยคนรุ่นเราให้คนรุ่นถัดไป

...ต้องลงมือทำให้พวกเขาจดจำว่า เราเป็นรุ่นที่ลงมือสร้างความเปลี่ยนแปลงเพื่อปกป้องบ้านหลังนี้ร่วมกัน มอบอนาคตที่ดีให้กับคนรุ่นถัดไป”

(การประชุมภาคีแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศครั้งที่ 25 ที่กรุงมาดริดของสเปน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2019)

3. ในหนังสือปฐมกาลเรื่องราวการเนรมิตสร้างโลก พระเจ้าทรงสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นในแต่ละวัน และสิ่งสร้างที่สำคัญที่สุดก็คือมนุษย์ เมื่อพระเจ้าทรงสร้างทุกอย่างเสร็จสมบูรณ์ พระองค์ตรัสว่าดีและทรงอวยพรเขาทั้งสองว่า “จงมีลูกมากและทวีจำนวนขึ้นจนเต็มแผ่นดิน จงปกครองแผ่นดิน จงเป็นนายเหนือปลาในทะเล นกในอากาศ และสัตว์ทุกชนิดที่เคลื่อนไหวอยู่บนแผ่นดิน” (ปฐมกาล 1:28) พระยาเวห์พระเจ้าทรงนำมนุษย์มาไว้ในสวนเอเดนเพื่อเพาะปลูกและดูแลสวน (ปฐมกาล 2:15) เป็นการมอบหน้าที่สำคัญให้กับมนุษย์ ในการเป็นผู้ปกครองดูแลรักษาสิ่งสร้างต่าง ๆ ของพระองค์ แต่ปัจจุบันมนุษย์กลับเป็นผู้ทำลาย เป็นผู้กระทำให้เกิดภาวะโลกร้อนและฝุ่นควัน หลงลืมหน้าที่ในการเป็นผู้ดูแลรักษาสิ่งสร้างของพระเจ้า ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้กลับกลายเป็นอันตรายต่อโลก ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของมนุษย์เสื่อมถอยโดยไม่รู้ตัว (เทียบ พระสมณสาส์น “ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า” ข้อ 18)

4. คำสอนของพระศาสนจักร ข้อ 340 ยังสอนเราอีกว่า “พระองค์ทรงรักทุกสิ่งที่มีชีวิต พระองค์ทรงพระกรุณาต่อทุกสิ่ง เพราะทุกสิ่งเป็นของพระองค์” (ปรีชาญาณ 11:26) ทุกสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นมามีเอกลักษณ์และความดีงามเฉพาะตัว ทรงสร้างทุกสิ่งขึ้นด้วยความแตกต่าง ความหลากหลายของคุณสมบัติและจำนวน เพื่อให้เราเห็นว่าสิ่งสร้างทั้งหลายนั้น ไม่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง ต้องพึ่งพาอาศัยกัน นำสิ่งที่ตนมีมาเติมเต็มกันและกันให้สมบูรณ์ (เทียบ คำสอนพระศาสนจักร 340) ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับสิ่งสร้างของพระเจ้า จึงเป็นหน้าที่ของทุกคน ที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษาสิ่งสร้างเหล่านั้น

5. พระเยซูเจ้าทรงสอนให้เราค้นหาความรักของพระเจ้าผ่านทางความสวยงามของธรรมชาติ “จงสังเกตนกกาเถิด นกกาไม่ได้หว่าน มิได้เก็บเกี่ยว ไม่มีโรงนา ไม่มียุ้งฉาง แต่พระเจ้าทรงเลี้ยงมัน ท่านทั้งหลายมีค่ามากกว่านกสักเพียงใด” (ลูกา 12:24) เราไม่ได้เห็นเพียงนกกาเท่านั้น แต่เราเห็นถึงพระเมตตาของพระเจ้าที่ทรงมีต่อนกกาเหล่านั้น พระองค์ยังตรัสอีกว่า “จงสังเกตดอกไม้นี้ในทุ่งนาเถิด ดอกไม้นี้ไม่ปั่นด้ายหรือทอผ้า แต่เราบอกท่านทั้งหลายว่า กษัตริย์ซาโลมอนเมื่อทรงเครื่องอย่างหรูหรา ก็ยังไม่งดงามเท่าดอกไม้นี้ดอกหนึ่ง” (ลูกา 12:27) เราเห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าผู้สร้าง ผ่านทางดอกไม้นี้ในทุ่งนา ผ่านทางธรรมชาติที่งดงาม เรามองเห็นถึงความเอาใจใส่ของพระเจ้าที่ทรงมีต่อเราทุกคน “พระองค์โปรดให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ ขึ้นเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม” (มัทธิว 5:45)

6. เราสามารถมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาโลกที่เราอาศัยอยู่ร่วมกันนี้ ด้วยการช่วยกันบำรุง ดูแลรักษาเอาใจใส่ ธรรมชาติ ช่วยกันรักษาป่า ปลูกต้นไม้ ไม่สร้างมลภาวะ ลดขยะ ลดการใช้พลาสติก ทั้งขยะให้ถูกที่ เพื่อโลกเพื่อเรา และสิ่งสร้างทั้งหมดของพระเจ้าจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ ช่วยกันสร้างโลกซึ่งเป็นบ้านของเราให้น่าอยู่ เพราะถ้าวันใดที่ธรรมชาติที่งดงามถูกทำลายจนหมดไป เราจะอยู่ได้อย่างไร ดังนั้น หน้าที่ในการดูแลรักษาโลกใบนี้จึงไม่ใช่หน้าที่ของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นหน้าที่ของมนุษย์ทุกคน

ประวัติ

ก. ข้อควรจำ

1. พระสันตะปาปาฟรังซิส เชิญชวนให้ทุกคนได้มองดูสิ่งที่เกิดขึ้นในโลก ซึ่งเป็นบ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกัน
2. พระสันตะปาปาฟรังซิส ให้เรามองดูปัญหาสภาพภูมิอากาศในปัจจุบัน ไม่ได้ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ส่งผลทั้งในด้านจริยธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเหนือกว่าทุกอย่างคือมันส่งผลต่อชีวิตของผู้คนที่ยากลำบากที่สุด และอ่อนแอที่สุด
3. หน้าที่สำคัญที่พระเจ้าทรงมอบให้กับมนุษย์ คือการเป็นผู้ปกครองดูแลรักษาสิ่งสร้างต่าง ๆ
4. คำสอนของพระศาสนจักร ข้อ 340 สอนเราอีกว่า “พระองค์ทรงรักทุกสิ่งที่มีชีวิต พระองค์ทรงพระกรุณาต่อทุกสิ่ง เพราะทุกสิ่งเป็นของพระองค์” (ปรีชาญาณ 11:26)
5. พระเยซูเจ้าสอนให้เราค้นหาความรักของพระเจ้า ผ่านทางความสวยงามของธรรมชาติ
6. เรามีส่วนในการดูแลรักษาเอาใจใส่โลกใบนี้ ด้วยการช่วยกันรักษาป่า ปลูกต้นไม้ ไม่สร้างมลภาวะ ลดขยะ ลดการใช้พลาสติก ทิ้งขยะให้ถูกที่ เพื่อโลก เพื่อเรา และสิ่งสร้างทั้งหมดของพระเจ้าจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้น่าอยู่มากขึ้น

ข. กิจกรรมสรุปบทเรียน **ร้องเพลง โลกสวยด้วยมือเรา** www.youtube.com หรือแอปพลิเคชัน JooX

เพลง โลกสวยด้วยมือเรา (รวมศิลปินแกรมมี่)

ธรรมชาติสร้างคน มีมือมาสองมือ ให้มากับคนเราทุก ๆ คน
 เอาไว้คอยประคองป้องกัน ไว้ดูแลให้โลกยังคง มีเราทุกคน ได้อยู่อาศัยร่วมกันมา
 อยู่กันแสนล้านคน ลงมือคนละมือ ช่วยกันถ้าเรายังเห็นคุณค่า
 ในเมื่อเราเป็นคนทั้งที่ ช่วยกันทำให้ดีดีกว่า รวมใจเข้ามา มาคอยรักษาโลกเราไว้
 * ให้โลกเราสวยพวกเรามาช่วยกัน รับรู้ด้วยกัน แล้วทำให้โลกนี้สดใส
 อยากให้โลกน่าอยู่ว่านี่ เป็นโลกที่เราฝันใฝ่ จะสวยอย่างไรเป็นไปได้ด้วยมือของเรา
 อึกไม่ช้าไม่นาน เราเองคงต้องไป แต่มันก็ยังมิโลกใบเก่า
 ยังต้องมีอีกหมื่นล้านคน เข้ามาอยู่ที่นี้แทนเรา คือเด็กของเรา เด็ก ๆ ที่เขาไม่เคียงสา (ซ้ำ *)

** อยู่ที่มีมือของเราที่จะทำโลกให้เลวร้ายอย่างไร อยู่ที่มีมือของเราที่จะทำ โลกให้สดใส
 อยากให้โลกน่าอยู่ว่านี่ เป็นโลกที่เราฝันใฝ่ จะสวยอย่างไรเป็นไปได้ด้วยมือของเรา

หรือ ประชุมกลุ่มเพื่อนัดหมายออกไปทำกิจกรรมดูแลรักษาธรรมชาติร่วมกัน เช่น ปลูกต้นไม้ เก็บขยะในแม่น้ำลำคลอง เก็บขยะที่ชายทะเล โดยเริ่มต้นจากในโรงเรียน บ้าน หรือชุมชนของเรา

ค. การบ้าน

1. ให้ผู้เรียนกลับไปสวดภาวนาเพื่อมนุษย์ทุกคนจะได้ใส่ใจในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น รวมถึงสวดภาวนาให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการไม่รักษาทรัพยากรธรรมชาติด้วย
2. ให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนข้อตั้งใจที่จะช่วยดูแลรักษาโลกที่ตนปฏิบัติจริงคนละ 1 ข้อ และกลับมาแบ่งปันให้ทุกคนฟังในการเรียนครั้งต่อไปว่าได้ไปทำอะไรและรู้สึกอย่างไรบ้าง

สารำสอน : สารบ๑๑ผู้รักงานกำสอน
ปีที่ 29 ฉบับที่ 182 ปีการศึกษา 2566/2023